

ПРОЕКТ!

**Приложение към Решение № на
Министерския съвет от 2022 г.**

ПРОЕКТ НА

**МЕТОДИКА ЗА ИНДЕКСИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ПО ДОГОВОРИ, СКЛЮЧЕНИ ПРИ
УСЛОВИЯТА НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ И ПРИЛАГАНЕ НА ПМС
160/01 ЮЛИ 2016, ПРИ ИНФЛАЦИОННИ ПРОЦЕСИ**

По данни на НСИ средногодишната производствена инфлация в Република България за последните 20 години (2001 – 2020 г.) е 3.99 %. В периода 2016 – 2020 г. годишната инфлация е дори значително по-ниска, а именно средно 2.2 %. От началото на 2021 г. сме свидетели на прогресираща инфлация в цените на производител в целия промишлен комплекс. Към 31.12.2021 г. общият индекс на цените на производител в промишлеността (Евростат код В_ТО_E36) бележи ръст от 33.7 пункта спрямо стойностите към 31.12.2020 г. (от 109.4 на 143.1), което свидетелства за инфлация от 30.78 %. В средногодишен план инфлацията в промишлеността през 2021 г. спрямо 2020 г. е 16.36 %. Прогресиращата промишлена инфлация през 2021 г. е световно явление, обусловено от резкия дисбаланс между търсене и предлагане на основни промишлени суровини и стоки (метали, дървесина, петрол и рафинирани нефтопродукти, природен газ и енергийни суровини) в периода на възстановяване на световната икономика от последствията на глобалната пандемия от COVID-SARS-2. В началото на 2022 г. инфлационните процеси се катализират и вследствие на нарушените канали за доставки във връзка с военния конфликт между Руската федерация и Украйна. Гореописаните процеси доведоха и до рязък скок в цените на редица дейности, продукти и услуги и налагат предприемането на методически и регулаторни мерки за преодоляване на последиците от прогресивната инфлация в цените, с оглед обезпечаване изпълнението и завършването на договори за обществени поръчки и подход при сключване на нови такива.

Основни положения при прилагане на методиката:

1. За начална дата на инфлационните процеси се счита 31/12/2020.
2. За дата на определяне на стойността на дейностите се приема датата на оферта за участие в поръчка, но не по-рано от 31/12/2020.
3. На индексация подлежат само дейности сертифицирани/фактурирани или подлежащи на изпълнение след 30/06/2021.
4. Индексация не се прилага при средногодишна инфлация в размер до 2 %, респ. при тримесечна инфлация в размер до 0,5 %. Инфлация по-висока от 0,5% на тримесечие се счита за обстоятелство, което при полагане на дължимата грижа, възложителят и/или изпълнителят не е могъл да предвиди и води до необходимост от изменение на договора, което не води до промяна на предмета на договора или рамковото споразумение.
5. При първоначално индексирание (след датата на влизане в сила на методиката) се допуска анексиране на сключен договор или сключване на нов договор при проведена процедура, но не сключен договор, с корекции за:
 - 5.1. Изпълнени дейности след 30/06/2021;
 - 5.2. Предстоящи дейности по договор;
 - 5.3. Общата сума за индексирание на договори в процес на изпълнение не може да надвишава 15% от първоначалната стойност договора или съответно 15% от офертата, на базата на която ще се сключи договорът.
6. Последващи индексации на стойността на дейностите, в рамките на анексиран договор (или нов, сключен при условията на настоящата Методика) се допускат за период не по-кратък от календарно тримесечие (или към датата на приключване на договора, ако е преди тримесечието)

и в рамките на заложената максимално допустима обща индексация от 15. Индексацията се прилага за приключилите дейности в рамките на тримесечието.

Пример (в съответствие с т. 13):

Договор за СМР със следните параметри:

- а) Оферта за изпълнение на ВИК проект, подадена на 01.08.2020 г. - 50 000 000 лева;*
- б) Договор, сключен на 01.08.2021 г.;*
- в) Срок за изпълнение: 01/08/2023 г.;*
- г) СМР, изпълнени в периода 01.10.2021 г. – 31.12.2021 г. - 10 000 000 лева;*
- д) Сертификат за дейности за 10 000 000 лв, издаден на 31.12.2021 г.;*
- е) Оставащи дейности по договор към 31/12/2021: 40 000 000 лева;*
- ж) Първоначална индексация и анекс към 31/12/2021.*

Към дата на анексиране, максималната допустима стойност на договора е $50\,000\,000 \times 1.15 = 57\,500\,000$ лева (15%увеличение).

Сертифицираните дейности към 31/12/2021 са индексирани съгласно настоящата методика и представляват: 11 048 000 лв.

Неизпълнените и несертифицирани дейности към 31/12/2021 са индексирани съгласно настоящата методика и представляват: 44 192 000 лв.

Всяка следваща индексация на сертифицирани дейности е допустима съгласно методиката само за извършени дейности, с период I_0 ; стойността на индекса към 31/12/2021 и I_n стойността на индекса, приложим към сертификата, но период не по-кратък от тримесечие. Сумата на индексациите след 31/12/2021 не може да надвишава общата сума на договора с 15%-на провизия, а именно 57 500 000 лв. В случая $2\,260\,000$ лева = $57\,500\,000 - 11\,048\,000$ (сертифицирани към 31/12/2021) - $44\,192\,000$ (несертифицирани към 31/12/2021, но с отразена корекция към тази дата)

7. Не се допуска индексация на приключили договори към дата на влизане в сила на настоящата методика. За приключили договори се считат тези с изпълнени дейности и финансово разплатени.
8. При индексация следва да се имат предвид и методологическите указания на Агенция по обществени поръчки, изх. номер: МУ – 1, от 01.04.2022 г., относно: „Възможности за индексирание на договори по време на изпълнението им в условия на инфлация“.
9. Индексация е допустима само при осигурено финансиране и възможност от страна на Възложителя.
10. Отказ от индексация от страна на Възложителя или ограничаване на индексацията до по-рестриктивни от описаните в методиката условия не се счита за неизпълнение от страна на Възложителя и не е основание за неизпълнение на договора от страна на Изпълнителя.
11. Методиката се публикува в сайта на Агенцията за обществени поръчки, както и приложимите индекси:
 - Индекс на цени на производител на вътрешния пазар на строителни материали (2015=100) - за всяко календарно тримесечие
 - Общ индекс на цени на производител в промишлеността, динамичен ред (таблица в ексел). Индексът се предоставя месечно от НСИ и се публикува на страницата на АОП
12. Стойностите на договорите и дейностите в настоящата методика са без ДДС.

Индексация при различните видове договори

13. Индексирание на разходите по договори за възлагане на дейности с предмет **строително-монтажни работи** (вкл., но не само ремонт, реконструкция и модернизация, инженеринг). Основната цел на методиката е да интернализира инфлационния риск чрез обективна и справедлива индексация на стойността на изпълнени строително-монтажни работи.
 - 13.1. При разработването на методиката бяха проведени работни срещи между представители на Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на транспорта и Камарата на строителите

(КСБ) в България. За целите на работата КСБ представи информация за тежестта на строителните материали в себестойността на различните видове строежи. Целта на прилагане на тежест е ограничаване на индексацията до стойността на материали, вложени в строителството. Приложимите тежести по видове строителство са както следва:

No	Тежест на строителните материали в себестойността на различните видове строежи	Тежест
1	Сградно строителство (жилищно, административно, обществено-обслужващо и прилежаща инфраструктура)	58.00%
2	Производствени сгради, инсталации, съоръжения в областта на енергийната инфраструктура	67.00%
3	Индустриално строителство, в т.ч. производствени сгради, инсталации, съоръжения, прилежаща инфраструктура	62.00%
4	Мрежи и съоръжения в областта на водоснабдяването и канализацията, пречиствателни станции	52.00%
5	Строителство на автомагистрала, скоростни пътища, РПМ, общински пътища, пътни съоръжения	55.00%
6	Строителство на железопътни линии и съоръжения	57.00%

13.2. За индексирание на разходите по договорите за строителство се използва **Индекс на цени на производител на вътрешния пазар на строителни материали**. Индексът се предоставя на тримесечие от НСИ и се публикува на страницата на АОП. До дек. 2021 стойностите на индекса са както следва:

Индекс на цени на производител на вътрешния пазар на строителни материали (2015=100)					
година	I тримесечие	II тримесечие	III тримесечие	IV тримесечие	Средногодишна стойност
2017	100.19	100.36	100.06	100.01	100.16
2018	100.39	100.88	101.83	101.96	101.27
2019	103.09	104.16	103.83	103.90	103.75
2020	104.23	103.91	103.91	104.72	104.19
2021	107.77	110.43	121.35	125.83	116.35

13.3. Анти-инфлационна формула:

$$K_n = [(I_n - I_0) / I_0] * 100 \cdot T_n, \text{ при която:}$$

K_n е изразената в проценти стойност, приложима към допустимите за индексация СМР (закръглена до втори знак след десетичната запетая);

I_n е стойността на индекса за тримесечието, в което са сертифицирани дейностите.

I_0 е стойността на индекса към 31.12.2020 г. за оферти преди 31/12/2020 или датата на съответното тримесечие. В случаите на последващо индексирание за I_0 е стойността на индекса към последно приложено индексирание;

T_n е тежестният коефициент за съответния вид строеж съгласно таблица за Тежест на строителните материали в себестойността на различните видове строежи (т.13.1).

Пример:

- (а) Оферта за изпълнение на ВИК проект, подадена на 01.08.2020 г.;
- (б) Договор, сключен на 01.08.2021 г.;
- (в) СМР, изпълнени в периода 01.10.2021 г. – 31.12.2021 г.;
- (г) Сертификат, издаден на 31.12.2021 г.

I_n е стойността на индекса за тримесечието, в което са сертифицирани дейностите, т.е. 125.83

I_0 е стойността на индекса към 31.12.2020 г., т.е. 104.72;

T_n е тежестния коефициент за съответния вид строеж съгласно таблица за Тежест на строителните материали в себестойността на различните видове строежи (т.13.1), т.е. 52%

$K_n = [(I_n - I_0) / I_0] \cdot T_n = [(125.83 - 104.72) / 104.72] \cdot 100 \cdot 52\% = 10.48\%$, с който ще бъде индексирена стойността на сертифицираните СМР, изпълнени през последното тримесечие на 2021 г. и предстоящите за изпълнение дейности след датата на индексация.

14. Индексиране на разходите по договори за възлагане на дейности с предмет доставки и услуги, т.нар. „смесени обществени поръчки“, по смисъла на чл.11, ал.2 от ЗОП и по естеството си са и „доставки на стоки“

14.1. За индексиране на разходите по договорите за доставки и услуги, т.нар. „смесени обществени поръчки“, по смисъла на чл.11, ал.2 от ЗОП и по естеството си са и „доставки на стоки“ се използва **Общ индекси на цени на производител в промишлеността, динамичен ред (таблица в ексел)** Не се прилага за дейности Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газ, Добив на нефт и природен газ, Спомагателни дейности в добива, Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти. Индексът се предоставя на месечна база от НСИ и се публикува на страницата на АОП.

ОБЩ ИНДЕКС НА ЦЕНИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛ В ПРОМИШЛЕНОСТТА																
2015 г. = 100																
Икономически дейности	Евростат код	на 2020 година	Месеци на 2021 година												Месеци на 2022 година	
		XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
Промисленост - общо	B_TO_E36	109.4	111.3	112.7	114.3	114.6	116.7	117.9	121.4	125.2	128.1	133.0	140.7	143.1	147.7	149.1
Добивна промишленост	B	125.6	127.7	123.8	125.8	123.9	136.3	128.8	137.4	127.3	125.4	136.4	137.7	137.4	132.7	135.8
Добив на въглища	B05	103.5	92.4	99.6	89.9	89.6	92.0	93.2	100.4	91.4	86.4	86.5	83.2	83.1	81.5	83.6
Добив на нефт и природен газ	B06	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Добив на метални руди	B07	149.8	159.6	147.1	156.2	152.6	176.1	160.2	173.0	157.4	155.9	177.0	179.4	178.5	167.4	170.3
Добив на неметални материали и суровини	B08	103.7	105.0	106.8	106.7	106.8	106.9	106.7	107.0	107.0	107.6	109.0	111.7	112.4	116.0	121.7
Спомагателни дейности в добива	B09	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Преработваща промишленост	C	105.3	107.3	109.4	111.7	111.9	113.9	115.2	116.8	117.2	118.1	121.1	123.3	122.4	125.6	129.0
Производство на хранителни продукти	C10	111.4	111.8	112.8	115.3	116.7	117.3	118.1	118.0	118.4	118.8	120.0	122.4	124.3	126.1	127.8
Производство на напитки	C11	106.0	107.0	106.9	107.1	107.4	107.2	107.6	107.4	107.4	107.5	107.5	109.4	111.1	112.2	114.5
Производство на тютюневи изделия	C12	109.8	110.0	108.6	109.6	109.6	109.4	109.4	109.4	109.4	109.9	109.9	109.9	111.1	110.8	110.8
Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло	C13	104.2	103.4	102.4	102.7	102.8	102.9	102.7	103.1	103.4	103.9	104.2	104.7	105.5	105.6	108.8
Производство на облекло	C14	111.0	111.2	111.6	112.2	112.1	112.4	112.6	112.6	112.8	112.7	113.0	113.4	113.8	114.4	115.3
Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от об.	C15	114.2	115.4	114.2	114.5	114.3	114.3	113.4	113.6	113.8	113.8	114.2	114.6	114.2	114.1	115.6
Производство на дървен материал и изделия от него, без мебели	C16	108.3	108.4	111.1	111.0	114.4	118.7	121.2	125.1	125.8	127.8	135.7	132.1	135.1	138.0	140.1
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	C17	101.1	101.6	102.0	103.8	105.2	106.2	107.5	108.5	109.3	110.2	111.1	113.5	114.8	121.6	127.3
Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	C18	102.3	102.5	102.8	103.2	104.1	105.3	105.6	105.9	106.2	106.6	107.2	110.0	110.6	111.9	117.1
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	C19	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Производство на химични продукти	C20	102.4	103.1	106.1	109.1	111.5	112.2	111.8	114.0	115.4	116.0	123.9	131.8	132.3	139.1	138.1
Производство на лекарствени вещества и продукти	C21	107.6	107.5	107.8	108.1	107.9	108.4	109.6	109.4	109.4	109.4	109.5	109.9	109.9	110.2	110.8
Производство на изделия от каучук и пластмаси	C22	103.1	103.8	104.5	108.6	113.6	115.9	116.9	115.5	117.2	117.4	119.0	121.1	121.4	125.2	127.6
Производство на изделия от други неметални минерални суровини	C23	105.0	105.1	105.2	105.1	105.1	105.0	105.5	106.0	105.8	106.4	107.4	111.0	111.6	113.6	115.6
Производство на основни метали	C24	124.9	136.6	144.1	152.0	145.9	153.0	156.7	160.1	162.3	164.3	169.4	172.9	167.9	173.9	176.0
Производство на метални изделия, без машини и оборудване	C25	105.8	106.6	108.3	108.6	109.0	111.0	112.4	113.7	114.0	114.2	114.5	115.5	118.1	120.6	122.6
Производство на компютърна и комуникационна техника, електрон.	C26	99.3	99.2	98.7	99.5	99.5	99.5	99.1	99.3	99.3	99.3	99.3	99.7	99.8	99.9	100.4
Производство на електрически съоръжения	C27	104.9	105.4	107.7	108.4	109.3	110.1	111.2	112.1	112.3	112.5	113.8	115.2	115.8	117.9	119.8
Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназнач.	C28	102.8	103.7	104.0	104.2	104.4	104.6	104.8	105.3	105.4	105.8	106.0	105.9	106.6	109.7	110.5
Производство на автомобили, ремаркета и полуреаркета	C29	107.2	108.2	110.4	111.3	111.5	111.7	111.8	112.5	112.6	112.8	112.9	113.6	113.9	114.5	115.0
Производство на превозни средства, без автомобили	C30	103.2	102.7	102.9	103.0	103.2	103.2	103.1	103.5	103.5	103.3	103.3	103.4	103.4	103.8	103.8
Производство на мебели	C31	107.7	108.1	109.2	109.4	110.3	110.6	111.1	111.8	112.4	112.9	113.9	115.9	116.9	117.9	120.1
Производство, неклассифицирано другаде	C32	106.0	106.0	105.6	106.7	106.8	106.8	106.6	106.0	105.2	106.1	105.6	107.4	106.6	108.3	108.7
Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	C33	110.6	111.0	111.0	111.0	111.0	111.0	111.2	111.2	111.7	111.7	111.7	111.7	112.0	112.2	112.9

14.2. Анти-инфлационна формула при доставки:

$K_n = (I_n - I_0) / I_0 * 100$, при която:

K_n е изразената в проценти стойност, приложима към доставките (закръглена до втори знак след десетичната запетая);

I_n е стойността на индекса за месеца, в което са извършени доставките (съгласно фактура и приемо-предавателен протокол)

I_0 е стойността на индекса към 31.12.2020 г. В случаите на последващо индексирание за I_0 е стойността на индекса към последно приложено индексирание;

Пример:

- (а) Оферта за доставка на помпи, подадена на 01.08.2020 г.;
- (б) Договор, сключен на 01.08.2021 г.;
- (в) Доставки, изпълнени в периода 01.10.2021 г. – 31.12.2021 г.;
- (г) Фактура, издадена на 31.12.2021 г.

Помпите попадат в Евростат код C28 (Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение). На този ред съответстват индексите.

I_n е стойността на индекса към 31.12.2021, в което са приключени доставките, т.е. 106.6;

I_0 е стойността на индекса към 31.12.2020 г., т.е. 102.8;

$K_n = (I_n - I_0) / I_0 = [(106.6 - 102.8) / 102.8] * 100 = 3.7\%$, с който ще бъде индексирана стойността на доставките, изпълнени през последното тримесечие на 2021 г. и бъдещите неизпълнени доставки.